

L'ESQUELLA DE LA TORRENTXA

BIBLIOTECA
L'ATENEU DE BARCELONA

TÍSNER

COMPREU

tots els divendres
L'ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

TEATRE COMIC

(PALAU DE LA REVISTA)

Companyia de Josep L. Campua i Josep Santpere

¡EXIT! ¡EXIT!

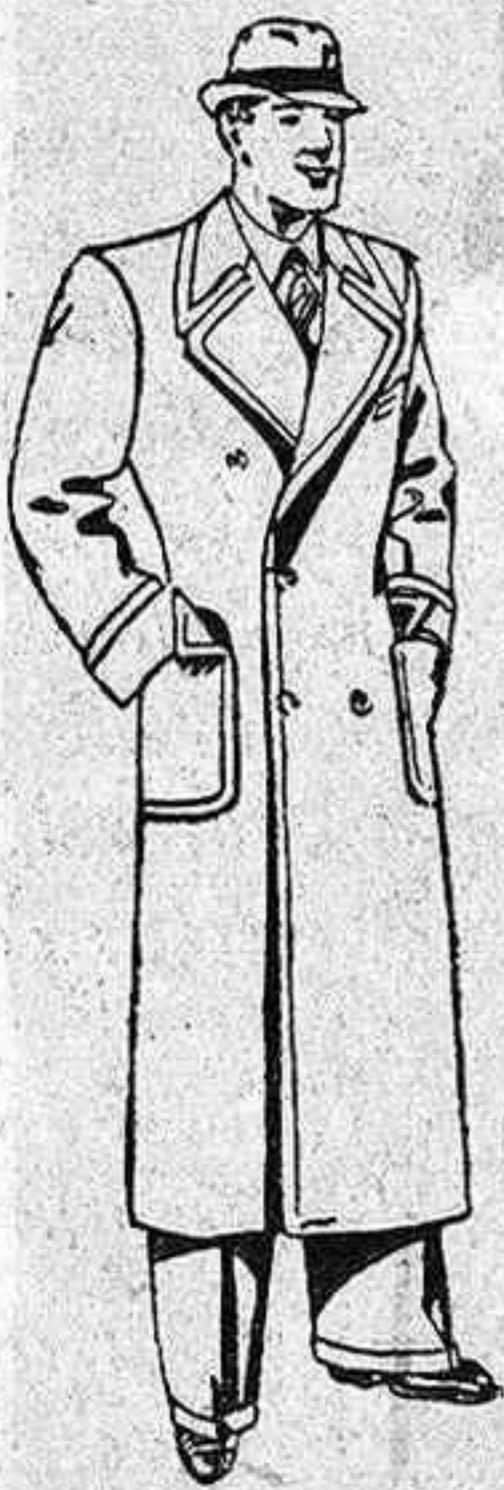
Mujeres de fuego

PER TOTA LA COMPANYIA

GRANS LIQUIDACIONS I REBAIXES DE PREUS

Casa BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

GRAN BASAR DE SASTRERIA I CAMISERIA SISTEMA NORD - AMERICA

Amb ocasió de formidables compres amb baixes de preus, li permeten oferir-vos aquesta temporada grans avantatjes amb TRAJOS I ABRICS.

Els nostres aparadors són els més grans i més ben presentats de tot Barcelona d'indumentària masculina, i vos donaran reflexe exacte de la moda per escollir la elegància que més vos convingui.

Amb la CASA BASTIDA no hi poden res els seus competidors. Es la única casa que cada any veu augmentada la seva clientela i la xifra de negoci des de la seva fundació, gràcies a adoptar els gustos més moderns als sorprenents preus següents:

100.000 Trajos de 20 a 50 pessetes i classe més superior de 60 a 70 pessetes

100.000 Abrics de 25 a 50 pessetes i classe més superior de 60 a 75 »

100.000 Pantalons de 5 a 10 ptes. i classe més superior de 12 a 20 »

100.000 Impermeables Plumes, Trinxeres i Xecos des de 15 pessetes

SECCIO A MIDA

Tenim una secció que ens permet en cas de qualsevol compromís que necessiteu un trajo de carrer, dol o etiqueta escolint-lo al matí, el podreu tenir llest a la tarda.

Trajos i Abrics a la mida des de 60 ptes. i amb classe superior des de 85 ptes. - Trajos etiqueta a mida, Fraks, Xaqués i Smokings desde 100 pessetes. - Trajos i Abrics de nen a mida, totes formes des de 30 pessetes

SECCIO DE CAMISERIA I GENERES DE PUNT

100.000 Camises confeccionades a 4, 5, 6, 7 i 8 ptes. molt superiors. - 100.000 Pijàmes confeccionats des de 6 ptes. i Bates des de 15 pessetes.

100.000 Mitjons fantasia i camisetes des de 1pta.

Obsequiem amb segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi altres presents a proporció amb l'import de la compra

NOTA: Els que de fora de Barcelona vulguin servir-se de la nostra casa poden escriu-re i adjuntant 0'50 ptes. en segells, rebran figurins, mostres un sistema especial per a prendre les mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec abans dels sis dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
B A R C E L O N A

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessefes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessefes

CRONICA

L'Esquella de la Torratxa a Madrid

Es cert, tristament cert i no cal amagar-ho. Barcelona baixa, Madrid puja. Feia un any que no havíem vist Madrid. Ara, en tornar-hi, ho havem pogut constatar. Madrid puja.

Els milions de capitalitat que paguem les altres regions els han permès realitzar obres per al millorament de la ciutat. A la Gran Via s'han alçat nous gratacels, els baixos dels quals han estat enriquits amb les facanes de nous cinemes. El viaducte aviat serà substituït per un pont modern de ciment armat, airós i resistent...

D'ençà que les esquerres deixaren el govern, la classe rica ha comprat alguns milers més de cotxes.

Ja tornen els aristòcrates més o menys monàrquics a estarrufar-se. Ja s'atreveixen a sortir al carrer els qui, mentre governava Azaña, romanien amagats en la foscuria de la seva inconsciència.

Mentre Barcelona, la ciutat que més milions dona a Madrid, en mans d'ajuntaments de més o menys R. O. (republicana ordre) esdevé trista, esporugida, com si no gosés exigir el primer lloc que per llei del seu esforç de segles li pertoca. Ha fugit l'alegria de Barcelona perquè la ciutat és esquerrana i demòcrata i no s'adapta al medi burocràtic escadusser, de levita sota el faldó de la qual s'amagués la paràbèlum.

Barcelona baixa, perquè els homes que en el seu consistori podien laborar per l'amor envers ella i de

patriòtica defensa dels seus interessos, no poden, ni volen col·laborar amb els qui atenen solament els mesquins interessos de partit.

Aquests homes, que el dia que hi hagi eleccions, si és que torna, demanaran en lluita desigual un lloc a la bretxa del perill. D'aquests homes que un dia sortiren de la casa de la vila amb el cap ben alt i amb les mans netes, abans de sacrificar la vida de Barcelona a interessos polítics de cap partit, fos el que fos. Homes que són incompatibles amb tot estat demagògic, homes que saben distingir força bé entre la his-

tòria i l'atavisme, el fanatisme i la fe en la pròpia força i el propi valer.

Per això puja Madrid. Perque, malgrat les evolucions polítiques dels dos darrers anys, en el seu ajuntament hi ha hagut sempre algun representant del partit d'esquerra que ha sabut amb la seva presència evitar que el que era de la ciutat i per la ciutat anés a parar a altres indrets...

Ací no. Ací el poble ha callat, ha tolerat i consentit que del consistori se n'apropiés el primer recomanat, el primer arribista que sense ésser català ni tenir amor a Catalunya, ni als catalans ha procurat tap solament que la ciutat anés per sota de la de Madrid.

Ara, tornen a dir-ho, tindrem eleccions i cal que el poble, el poble conscient que ha vist la davallada desoladora de la vida barcelonina tingui present i sàpiga escollir entre els noms que figurin en les múltiples candidatures, aquells que per la seva tasca passada, pel seu historial honrat, pel seu procedir present, són dignes de tornar a entrar per les portes del consistori, portant amb ells la genuïna, la veritable representació d'aquest poble, que tant sap de sofrir i callar, d'aquesta ciutat que ha estat fins ara far, avantguarda del progrés de la península i que per ella sola té dret a reclamar el primer lloc, que és el mínim que pot demanar quan se li nega la personalitat que li concedeix la història, i per força resta sotjugada a governs que es riuen del seu passat, del seu present i fins del seu esdevenidor

EL GALLO DE MORON

F. O.

Llegim a *La Noche* :

«Ha sido detenida Paz Guerrero, la reina del barrio chino, por haberle robado cien pesetas a un hombre.»

Sospitem la facciositat de la nota i ens estranya que la censura ho hagi deixat passar. Això és ficar-se amb els monàrquics.

El govern que pensava formar Maura era un èxit... Es potser per això que no el varen poder formar.

El senyor Villalonga ha dimitit. Ho lamentem sincerament. Tampoc no ens hi podíem ficar.

Ja no tenim Ceda al Govern. A dir la veritat tots els redactors d'aquest setmanari havem quedat tristos perquè li desitjàvem tan llarga vida...

A Mèxic cada dia volen més rellotges. Ni les esglésies no estan tranquil·les...

Diuen que l'ex-regidor i ex-conseller Cassimir Giralt emprendreà viatge a Mèxic dintre de pocs dies.

A l'aguait de les pròximes (?) eleccions el senyor Matutano pensa rebaixar el preu de les patates.

Quant sigui regidor ja tindrà ocasió de tornar-les a pujar.

Les cireres cada dia surten més corcades.

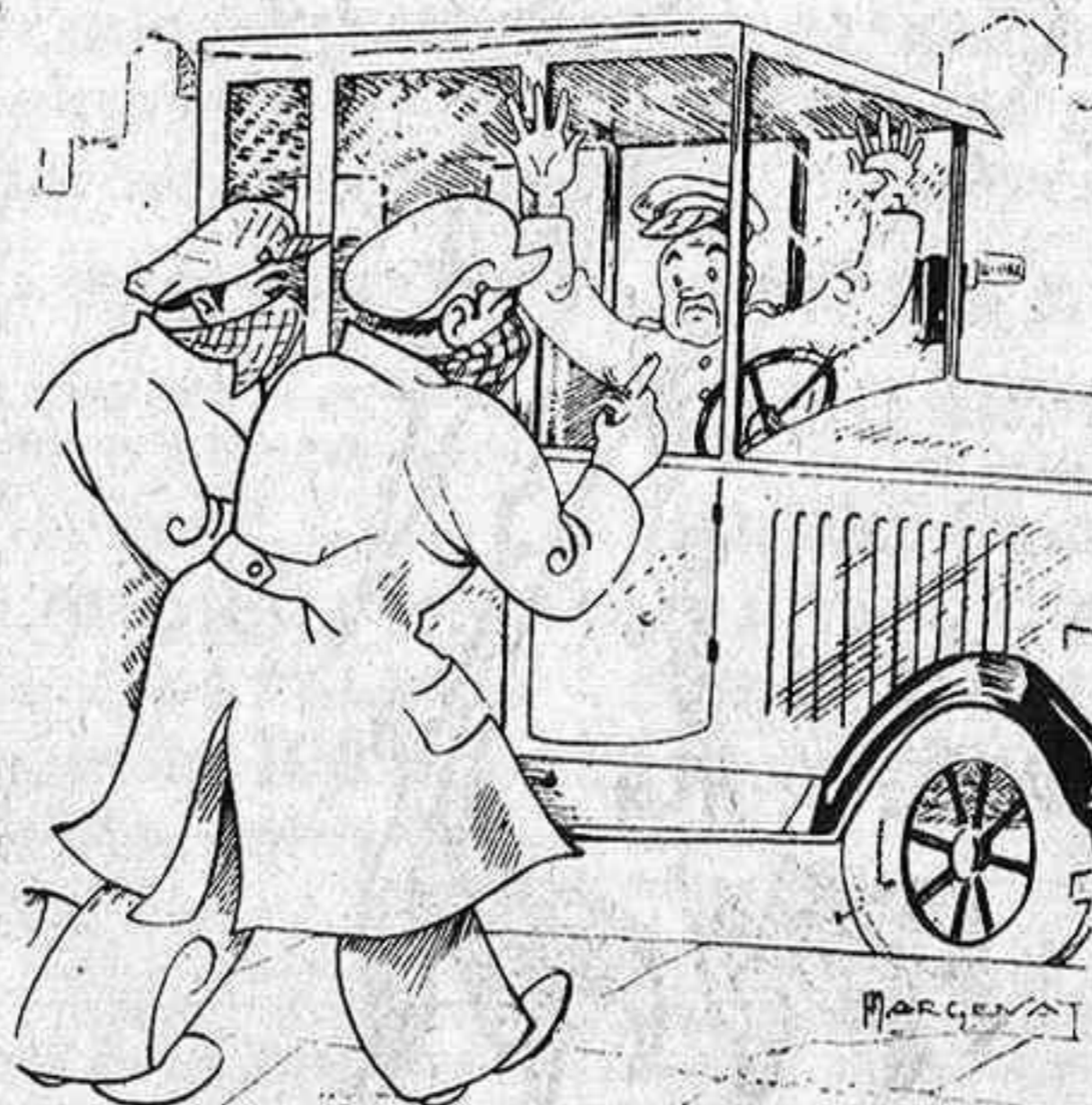
Havem preguntat fins quan durarien els timbres de correu de l'exposició i ens han respost

El baró de Viver es va divorciar de la seva senyora.

Ah, ja! Perquè, de l'opinió, ja feia temps que se n'havia divorciat.

El conseller senyor Sedó també ha plegat. Ell no es pot identificar amb res que no sigui *Ceda* o *Radicals*. Preveiem un conflicte a *Esparriguera*. Sense *Ceda* no es poden fer mitges...

El senyor Duran i Ventosa, es veu, és més sord que Beethoven, car no fa gaires dies que li vàrem preguntar, què s'havia fet del premi de cinc mil duros deixat per *Agustí Massana* a l'obra de costums barcelonins que guanyés el concurs. Li recomanem *audicir*.

—Senyors: ara ve quan em posen la mà damunt l'espatlla.

Nita de Cachavera... Esperem que la censura ens permetrà de dir que, amb governador de dretes i tot, a Saragossa la vàrem veure treballar nua del tot... Oh, la moral!...

Segons llegim, la S. de N. ha acordat, per tal de portar la pau a Abissínia, que els italians es quedin amb el Tigré, el Sud, part de l'Est i gairebé tot l'oest de l'imperi del Negus.

Per la seva part l'hereu de Menelik solament demana la regió de Milà, Sicília, Sardenya, Nàpols i Torí. Estem segurs que arribaran a un acord.

Dies passats, el vaixell *Augustus* no va poder entrar al port.

El secret, el sabem nosaltres; davant mateix de l'entrada del port desemboca una claveguera...

Heus ací el secret i el perquè d'aquells safareigs per a rentar musclos, que també els crien a l'entrada del port. Queda per tant l'*Augustus* al seu lloc i la claveguera també.

Els teatres de ciutat estan d'enhorabona. Els empresaris, diguem-ne professionals, es retiren gradualment, i no en neixen de nous.

Això és bon símptoma, una volta mort, potser renaixerà un teatre digne.

Enfront l'hotel on s'estatja el delegat anglès míster Eden, a Ginebra, uns italians han realitzat una manifestació de protesta contra les sancions a Itàlia.

Els manifestants esperaven que el senyor Eden els tirés unes quantes truites.

Gil Robles va abandonar el seu ministeri sense donar-ne possessió al seu successor.

Això que algú interpretarà con una descortesia, no ho és. Es senzillament que el líder de la Ceda va sortir a prendre un ratet la fresca. Ja tornarà.

El mateix Gil Robles es proposa llençar un manifest.

Nosaltres en llençarem un altre, i en paus. Encara que, n'estem segurs, no ens el deixaran llençar.

El senyor Portela tot just ha començat a actuar ha dit una cosa que el dignifica. *Habrán elecciones*. Això és començar...

Hauptmann serà executat a mitjans del mes de gener.

Tanmateix ja no valdria la pena que el matessin. Els hotels de Nova Jersey ja han fet prou diners.

—Es clar: mentre hi hagi neules, jo faré el Nadal!

Galeria de Españoles Ilustres

Francisco Cambó Batlle

Nació en Esparreguera, feudo de don Alfredo Sedó, a la edad de un año.

De muy joven fué preso... de irresistible vocación por la política triunfante. a los diez años ya dibujaba el retrato del rey valiéndose tan solo de unas hojas de lechuga y dos aceitunas.

Hijo de modestísima familia no regateó esfuerzo para sobrellevar la carga de la misma llegando incluso a trabajar en más de cuatro ocasiones. Pero el foro le atraía irre-

Aquest número ha estat visat per la censura

sistiblemente y por él hizo mutis discretamente algunas veces.

Apenas le apuntaba el bozo se dejó la barba. Aquella barba de estilo bizantino abarrocado que tan

Fué diputado por las monjas negras infinidad de veces. Fué consejero del rey y llegó a ministro.

España le está agradecida por su labor catalanista y en Cataluña el pueblo lo idolatra.

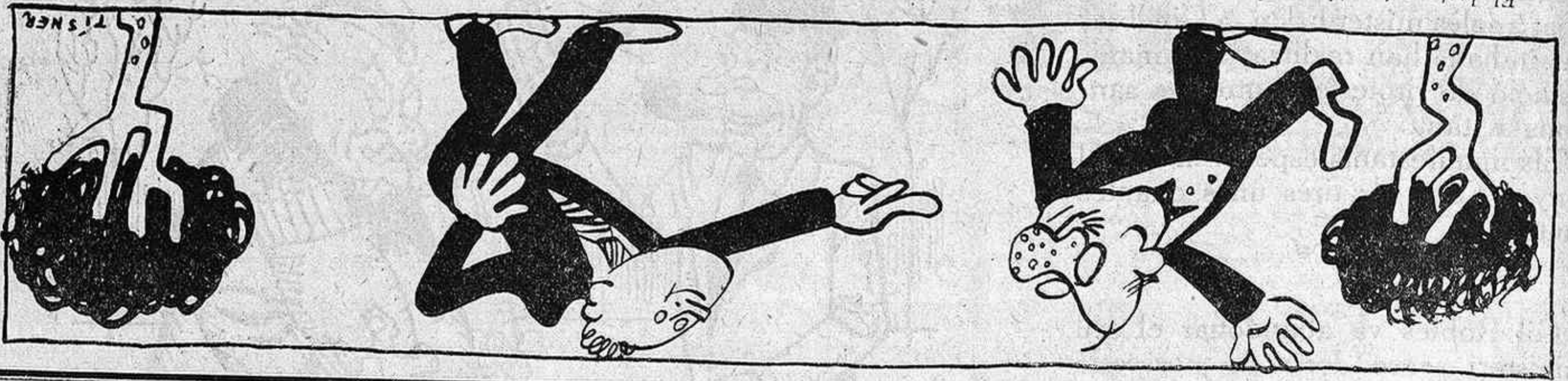
Recientemente, con motivo de la última crisis, fué llamado a consulta por S. E., y, siempre atento a las necesidades del país, expuso su programa que por bueno, no fué aceptado.

(R. I. P.)

—Haurem de canviar el gènere.
—Sí. Deixarem la Ceda por Tela.

El lector, perspicax, deu suposar que aquest dibuix està cap-per-avall. S'equivoqua, doncs: el ninot ja està del dret. El que està cap-per-avall és la resta del número.

GLOSSARI

L'expert en melons

Com que qui no pot segar espigola, ens hem de limitar, ara com ara, a contar rondalles de la vora del foc o del que es presenti. Va, doncs, de conte. Encara que em sembla que ja l'he explicat una altre cop, no tindrè cap escrúpol de repetir-lo, car aquesta vegada ve com l'anell al dit a certes coses que passen pel món.

Dels jesuïtes se n'expliquen moltes facècies, però cap de miraculosa, puix que gairebé són els únics professionals de la religió que no creuen en miracles ni en prodigis ultraterrenals. Es clar que n'hi ha d'altres que tampoc no hi creuen, i, en canvi, en prediquen i en venen. Els membres de la Companyia de Jesús de Sant Ignasi van pel positiu; són realistes i van a la seva i al que és dels altres. Algú estranyarà que en lloc de posar el nom ras i curt de Companyia de Jesús, hi afegim l'etiqueta de Sant Ignasi, però ho fem perquè el bon Jesús en tingué moltes de companyies en el seu pas per aquest món, i no voldríem que algú s'enfadés o sofrís una confusió en pensar que al.ludim a les companyies que el voltaven a Betlem o al Calvari.

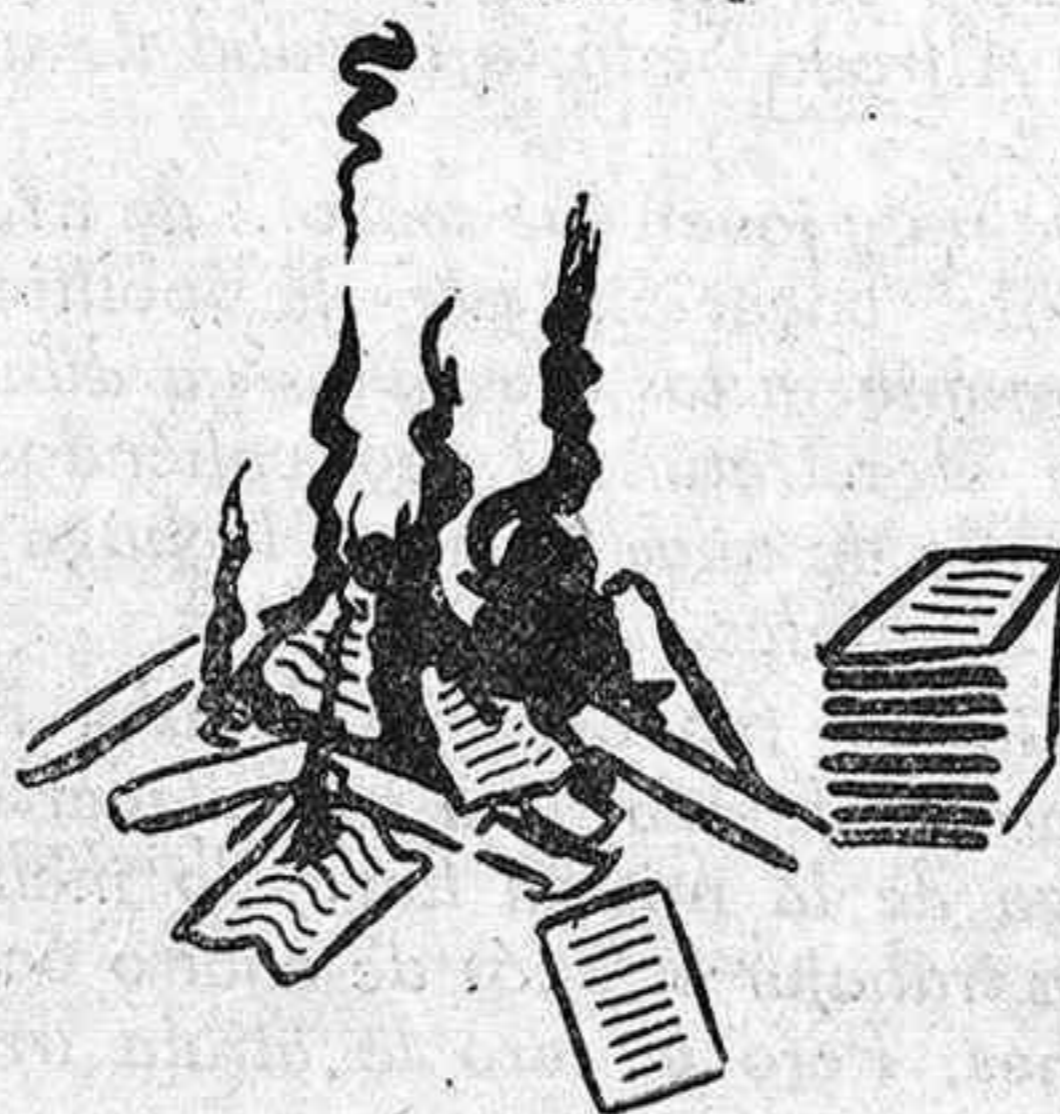
Els jesuïtes han practicat, de temps, entre altres màximes que posteriorment s'han fet seves els capitans d'indústria i els endegadors de la disciplina, aquesta tan coneguda que llegim sovint en certs cartelletes penjats en manta oficina: "Un lloc per a cada cosa i cada cosa al seu lloc".

Obedients a aquest criteri, saben escollir les persones segons llurs qualitats, aptituds i àdhuc defectes. Així, en certa residència ignasiana hi havia un "padre"—els plau que els

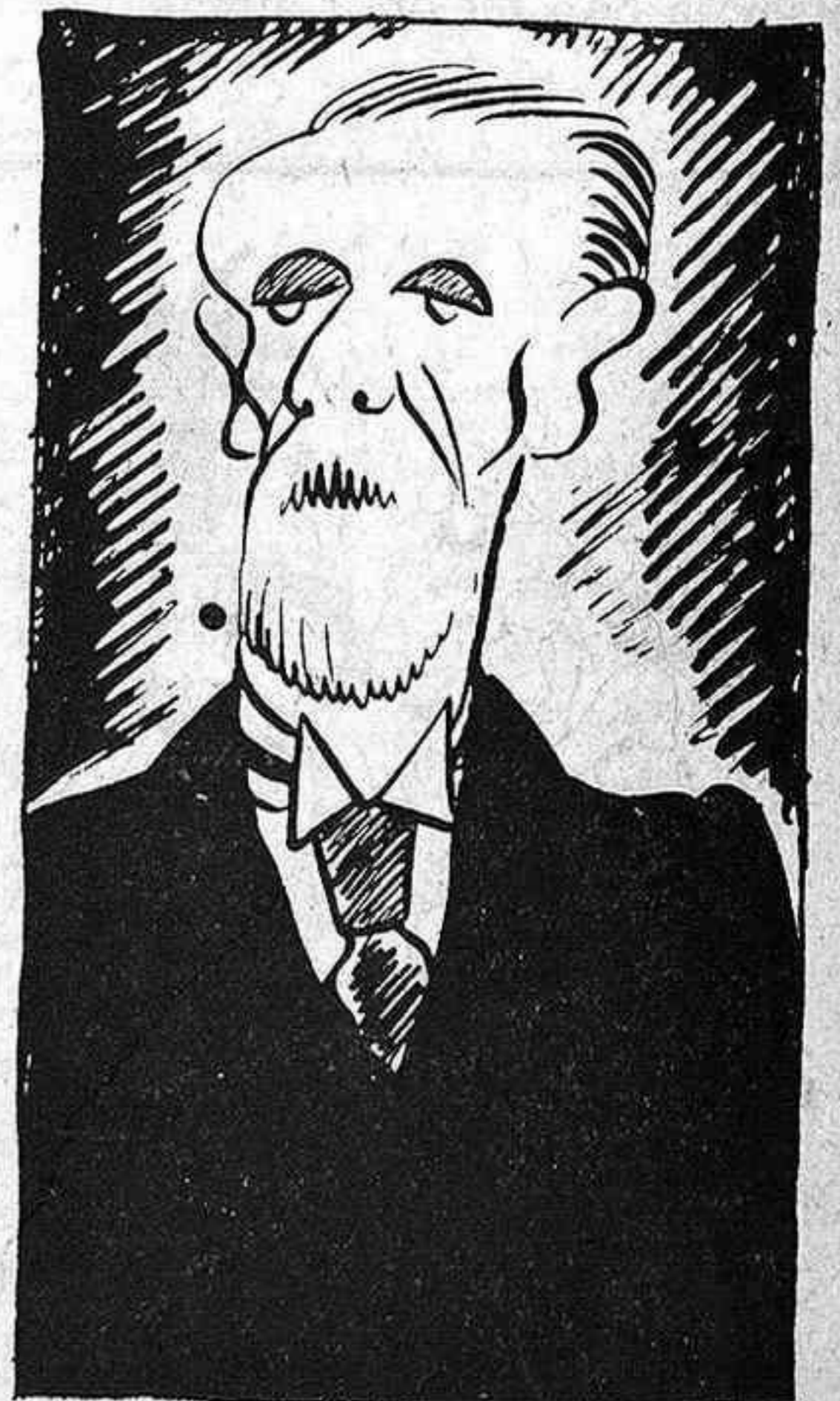
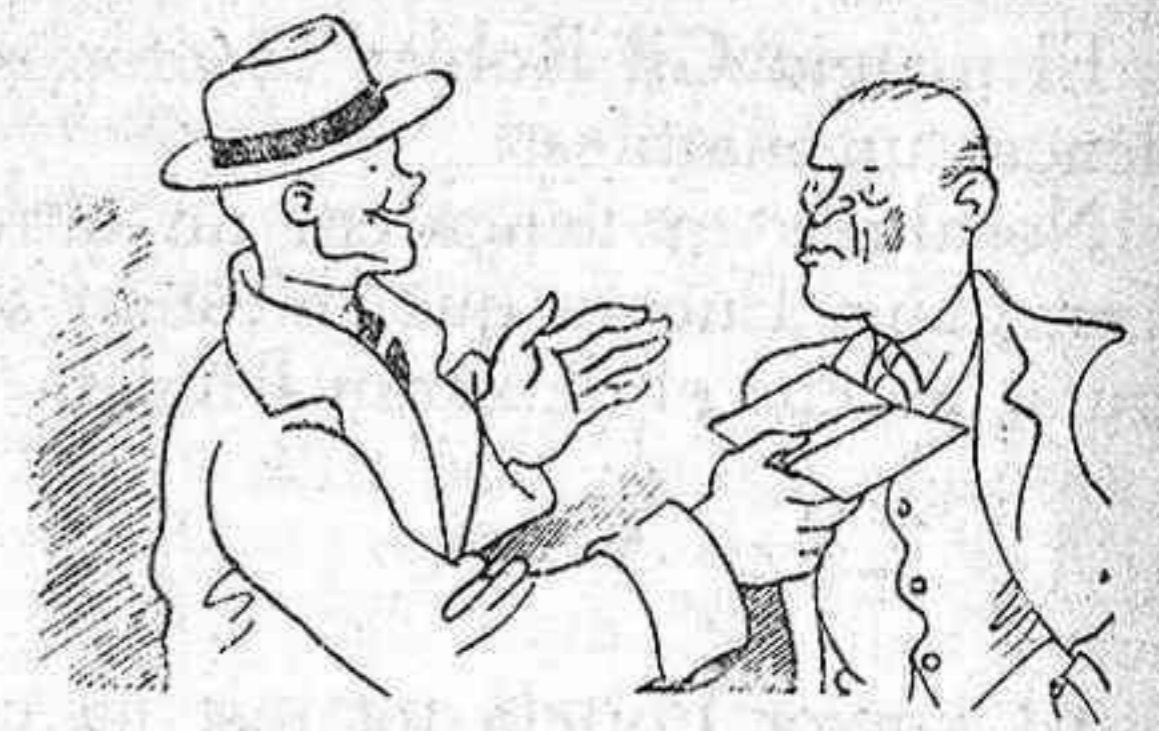
nomenin d'aquesta manera, — tan llosc, ignorant i impermeable a tot el que és consubstancial amb la tàctica i tècnica jesuïtiques, que no n'haurien fet res de bo, i qualsevol dia l'haurien plantat al mig del carrer. Aquest home, però, tenia una rara habilitat que no s'aprèn en cap estudi ni en cap llibre: sabia conèixer i triar admirablement els melons. Un cop d'ull, una ensumada forta i un lleuger palp del fruit li bastaven per distingir la flor del melonar, dels carabassots i dels sopes.

Va arribar una època de consternació a la Companyia, a la qual anaven a fallar tots els càlculs, previsions i combinacions, posant en perill l'estabilitat de la poderosa empresa. Calia cercar un home que ho arrangés i que a l'ensem que aturés l'ensulsiada, tornés a refer el que les ventades havien enfonsat. Després de moltes deliberacions i conciliàbuls, van decidir, sembla mentida, que fos l'expert en melons qui triés la intel.ligència més tendral, saborosa i dolça que pogués endegar les coses amb paciència i saliva o de la manera que fos. El triador de melons va sospesar una per una les testes dels deixebles més lluits i aprofitats i es va creure que havia triat bé.

PANICAL.

Procediment que sembla RADICAL

ELS TRES SENYORS

(Música de «Els Tres Tambors»)

Si n'eren tres senyors :
l'un era de la Ceda,
l'altre era radical
i l'altre de la Lliga.

Ram, ram, ram, pataplam!
I l'altre de la Lliga!

Manaven des de temps,
manaven com volien,
No feien eleccions,
(ni ganes no en tenien!)

Ram, ram, ram, pataplam!
(ni ganes no en tenien!)

En d'altre...
que era...
...?

Ram, ram, ram, pataplam!
què passa amb l' straponlo?

...
...
...?

Ram, ram, ram, pataplam!
mira que et surt la ceba!

—No em surt la ceba, no.
El que em surt és la Ceda.
Em surt per tots cantons :
és que porto la pega!

Ram, ram, ram, pataplam!
és que porto la pega!

...
...
...?

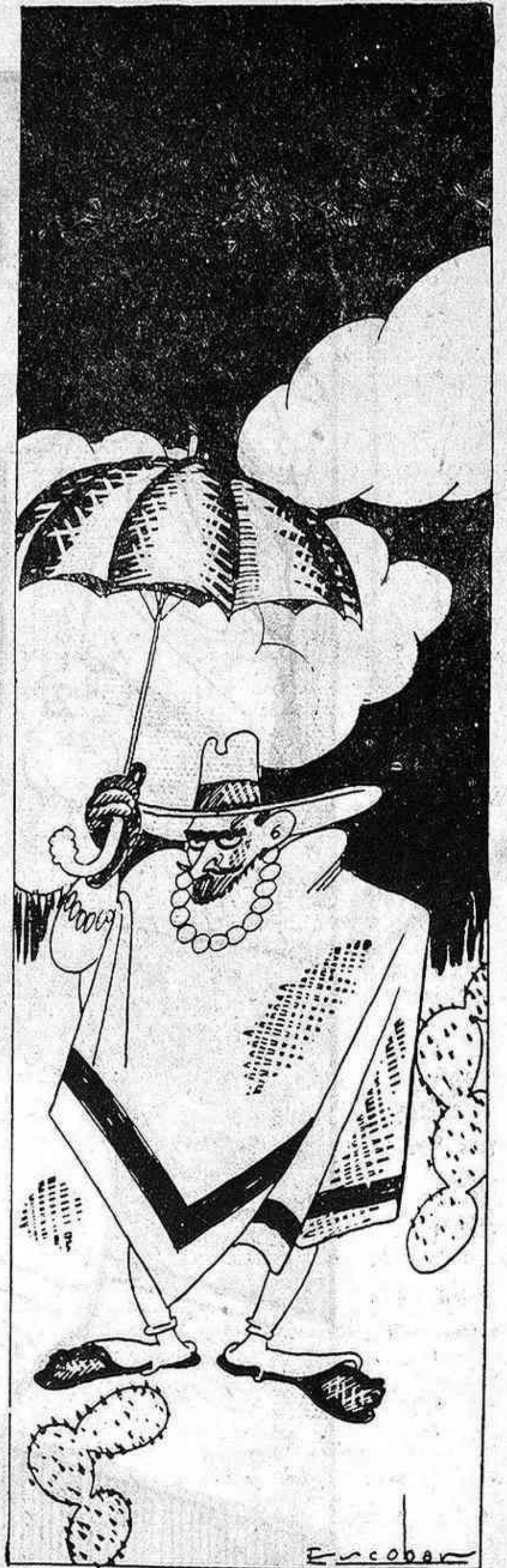
Ram, ram, ram, pataplam!
és partit que fa figa!

—Lerroux, digues Lerroux,
què és això d'En Nombela?
—Per Déu, bon president :
si ja plego la vela!

Ram, ram, ram, pataplam!
si ja plego la vela!

...
...
...?

...
...
...?

AL NEGUS, LI VOLEN APLICAR LES SANCIONS

—Hoare si que ho veig Negus!

Aneu-ho a saber!

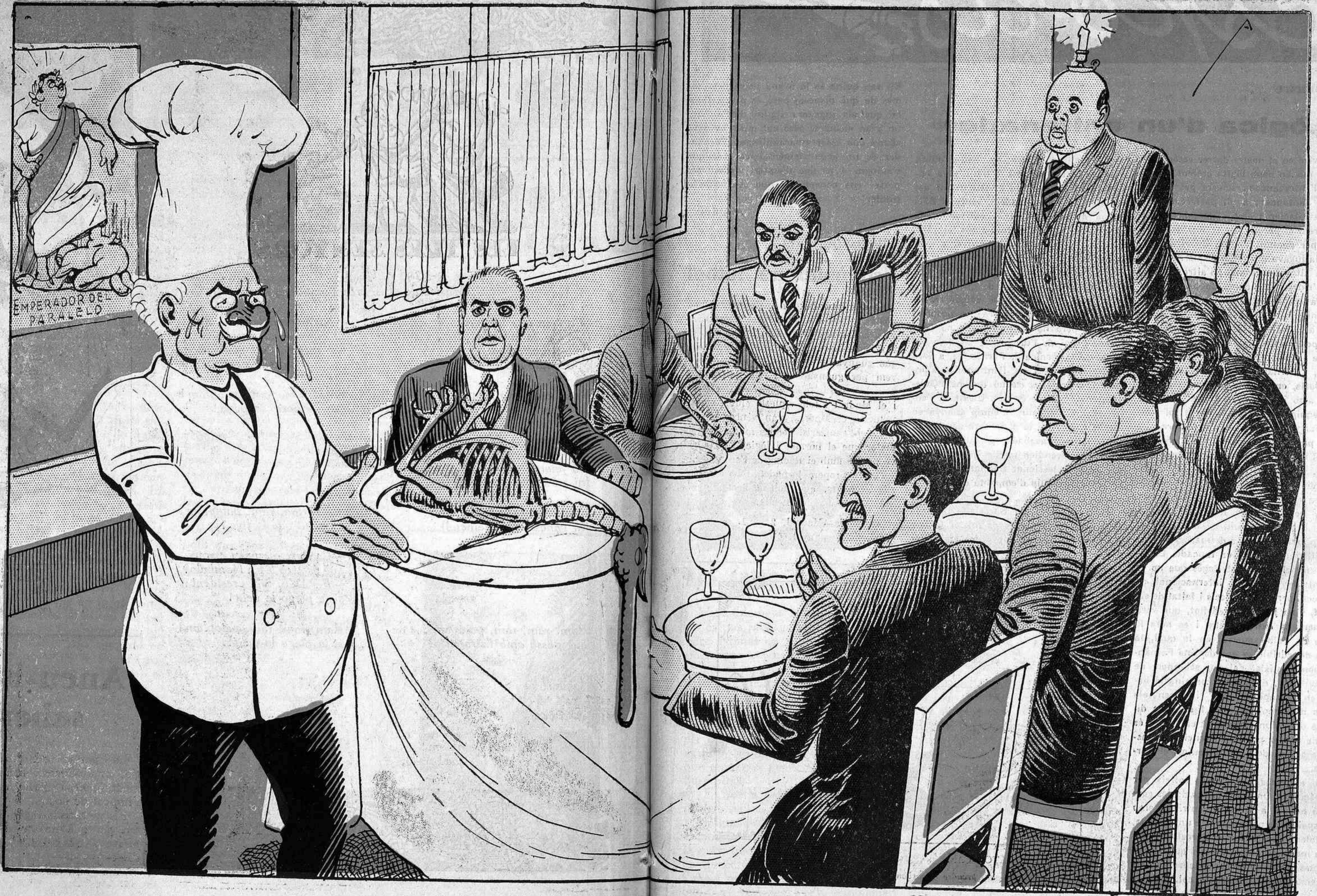
La Cambra de la Propietat ha iniciat una ofensiva contra l'Ajuntament, perquè volia anar cobrant l'impost de solars.

Els ciutadans ingenus es pregunten per què no varen fer aquesta ofensiva quan en Pich feia d'alcalde...

Aneu-ho a saber!

L'ATENEU DE BARCELONA

Don Ale.—Ací teniu, fills de la meva ànima, republican. Això és tot el que en queda

Esports

Cronòmetre

Lògica d'un entrenador

Parlàvem en el nostre darrer «cronòmetre» del que en bona lògica creïem el motiu de l'entrebancada soferta pel Barcelona, a Santander; avui, parlarem d'un altre fet relacionat amb el mateix afer, i explicarem el perquè del triomf del Barcelona per damunt l'equip d'Oviedo.

Un dia jugava d'interior-esquerre Morera i un altre dia Ramon; l'altre dia era Pagès l'extrem, l'endemà Cabanes i l'ala esquerra era el punt de les indecisions barcelonistes. Aparegué Fernández, quan anava a començar la Copa d'Espanya, el van posar a l'equip sense tenir la seguretat de si el seu joc lligaria amb el dels nostres, i Fernández fallà sorollosament a les Corts, on es van perdre els partits jugats amb ell, però, en canvi, empatà amb l'equip a València, amb el sol canvi de Fernández per l'oblidat Morera.

Han passat els dies i el Barcelona pateix del mateix mal; no té ala esquerra a l'equip. Fernández es salvava de la crema amb Munlloch, jugador que sempre es situa en posició avançada i que sap centrar contínuament la pilota perquè Raich i Escolà la puguin xutar al vol i de lluny, o arribar a porta desmarcats, sense el perill d'una defensiva tancada. Lesionat Munlloch, ha jugat Pagès que no és element de la classe internacional de Munlloch, perquè és indecís i faltat de serenitat, i ha jugat Torredeflot, que veritablement és extrem-dreta, i es nota la fallida de l'ala-esquerra, en la qual, la mania del «dribling» que domina Fernández, home satisfet del seu sobrenom de «Maravilloso», desfà tota combinació basada en la rapidesa que imposen els equips de campionat de Lliga, molt diferents dels d'un campionat català on és fàcil de vèncer per la diferència de classe que separa dels altres equips, el Barcelona.

Amb el retràs que l'equip sofreix per l'ala-esquerra, un home poc audaciós com Escolà arriba, a la porta contrària, amb poc espai franc per a rematar una jugada. ¿Es dolent Escolà per al Barcelona? No. Hi ha molts davanters-centres que no són perfectes, però almenys cal aprofitar els que tenen un xut potent i col·locat.

A Santander, el Ràcing, equip d'una rapidesa desconcertant i d'un fons envejable, com ho prova el seu triomf del passat diumenge a Madrid, vencé el Barcelona ajudat per les excentricitats de Fernández, el qual perdia totes les pilotes que li cedien els companys, per la seva obstinació a filigranejar portant la pilota lligada als peus. Mister O'Connell, home de coneixements i de criteri recte, no fa pas gaires dies que volgué treure Fernández de la davantera per posar-hi Barceló, però no es va fer per no ferir l'amor propi de l'uruguayà. Després del fracàs de la tècnica de Fernández, a Santander, el criteri de l'entrenador s'imposà i Barceló aparegué davant l'Oviedo acompanyat de Pedrol. L'èxit de l'entrenador fou absolut. L'equip guanyà en rapidesa de joc i la davantera acusà una actuació més acabada, perquè els seus cinc homes rendien tot l'esforç a desgrat de trobar-se lesionat Balmanya i de jugar amb un equip d'empenta com el d'Oviedo.

Si la directiva del Barcelona respecta en tot les disposicions de mister O'Connell, creiem que l'equip anirà endavant.

El sap quina és la forma física dels homes de què disposa, però és precis també que els jugadors siguin disciplinats un gran element, però cal que s'avingui abans que ésser «maravillosos». Fernández és un gran element, però cal que s'avingui a fer joc d'equip, i aleshores potser ens convencerà que és insubstituïble.

AQUELL

Altaveu indiscret

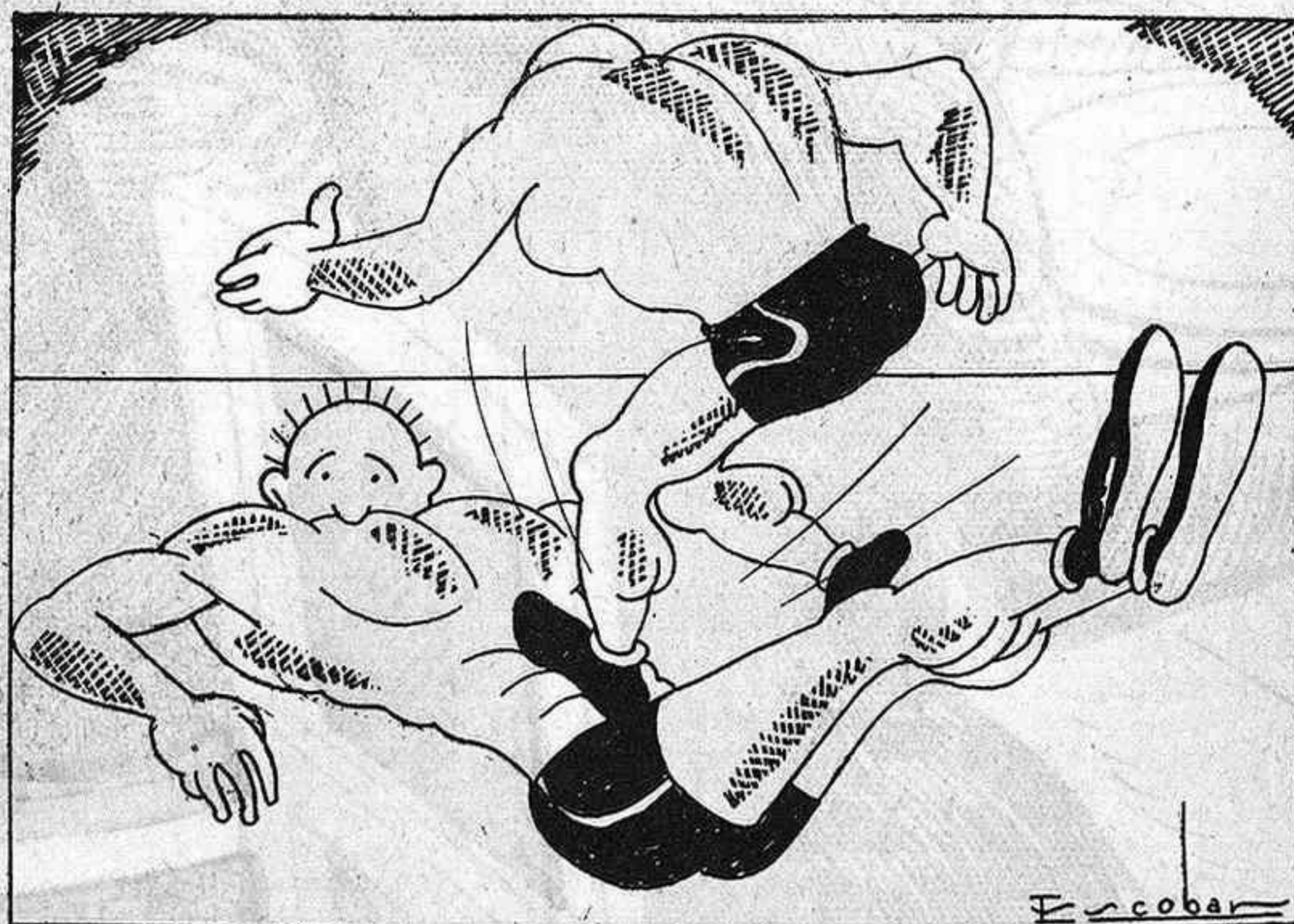
Pronòstic de futbol

No ens ha sortit tan malament el pronòstic de la setmana, com altres dies. Vam endevinar exactament el resultat de l'Hèrcules-Espanyol, quan vam anunciar que guanyaria el club d'Alacant. Donàvem per guanyadors l'Athlètic de Bilbao, l'Ossassuna, El Betis, el Barcelona i el Madrid i tots aquests clubs, exceptuant-ne el Madrid, van vèncer amplament els contraris, per un marge de gols major que el normal i lògic. El Madrid va perdre amb el Ràcing de Santander.

Per la propera jornada hi ha els partits següents, que donem acompanyats del resultat, a l'avençada.

Barcelona—Madrid, 2 — 1.

Oviedo—Espanyol, 4 — 1.

CATCH AS CATCH CAN

—Hauré de prendre bicarbonat... Sento un pes a l'estómac!

Ràcing—Ossassuna, 3 — 0.

Sevilla — Athlètic B., 0 — 2.

València—Betis, victòria mínima per al València.

Athlètic M.—Hèrcules, empat.

I ara esperem a veure si l'hem endevinada o si només ens adonem altra vegada que hem fet el préssec.

**

A l'Iris Parc, en la vetllada del dissabte, en la qual els boxadors amateurs de Catalunya eren afrontats als de Castella, es produí la victòria dels nostres. Ens anem imposant esportivament, a la Península.

(Fins que ens tocarà la de rebre.)

**

També a l'esport es produeixen fets paradoxals i quasi bé n'hauríem de dir còmics. Un d'aquests casos l'ofereix la classificació del campionat de rugby, on veiem situat a darrera posició un club que es diu «Horizonte».

Si anar a la cua és un horitzó enveja-ble, planyem sincerament l'Horitzó, perquè creiem que és un horitzó ben negre.

**

El Modest Garcia-Lluch fa prodigis en terres de França guanyant combats a homes certament ben notables.

Garcia-Lluch anirà bon xic més lluny que Micó, encara que tots dos no hagin anat més enllà de França.

**

Uzcúdon va rebre davant el negre Joe Louis que va consolidant la seva nomenada d'home temible. Uzcúdon ha caigut per primera vegada en terra i l'àrbitre li comptà set segons.

Això cal dir que és un fet extraordinari, puix que no és cosa gaire fàcil tornar un home tan quadrat com el destraller de **Basconia**.

Ara diu que plega i que no hi vol tornar més. Sospitem que si abans hagués caigut a mans d'algun altre boxador, ja faria temps que hauria pres aquesta determinació perquè les empreses li haurien obligat a fer-ho. Si ara, als trenta-vuit anys, tenia quelcom d'aprofitable era precisament el fet de no haver caigut mai davant d'un enemic.

AQUELL

AL GRAN PRICE

L'assenyada direcció d'aquets bonic establiment que inaugurarà la setmana passada les seves manifestacions esportives, va presentar el dijous darrer un

encontre de «Catch as catch can» que obtingué un gran èxit.

L'interès que el públic barceloní sent per les innovacions que li ofereixen, és una garantia per al qui les organitza. No cal dubtar que aquestes noves lluites portaran al Gran Price un públic nombrós.

Per altra part, el «Catch as catch can» compta ja amb força simpatitzants. Ens hi comptem.

A L'IRIS PARK

Dissabte, a la nit, s'efectuaren els combats pre-olímpics entre els equips catalans i castellans de boxa amateur.

Els de casa nostra demostraren la seva superioritat especialment en les quatre primeres categories: els mosca, amb Céspedes; els gall, amb Llorente; els ploma, amb Llovera; i els lleugers, amb **Cazorra**.

Entre els mig-forts Sans i Palero mereixien matx nul.

Del Valle no tingué pas adversari amb Saiz, **català**.

Caballero, de Castella, va batre excel·lentment el professional Esteve.

En fi, foren uns bons resultats per a l'equip català i per a la federació organitzadora dels combats.

Ry

Cinema

Les sales dels grans cinemes fan llàstima

Veritablement la nostra burgesia no és pas pròdiga amb els seus diners. Només es permet algunes distraccions essencialment burgeses. Quant al cinema, especialment a les sales dites de primera visió, sort tenen de l'interès que hi té el gros públic.

No és pas difícil de constatar que els cinemes que hom qualifica de «grans» no atrauen pas la clientela que requereix per llur situació i per llurs preus.

¿Es que la gent benestant és avara dels seus diners?

Malgrat de la publicitat que es fa entorn de certes pel·lícules, malgrat la cura que els dona una assenyada direcció, la gent del Passeig de Gràcia no se la mobilitza, si no és que, a vegades, per snobisme,

creuen que tenen l'obligació d'anar-hi.

Caldria que la burgesia catalana ocupés el lloc que li correspon.

Així com els nova-yorkins despenen, a la nit, en el turbulent Broadway, els diners que guanyen de dia: així com una pel·lícula, com *Casta Diva*, produeix a París en les tres primeres representacions del primer dia 113.000 francs: així com Londres ocupa un rang important i fins a Madrid una estrena emplena una sala de primera categoria, a Barcelona, fa pena haver-ho de dir, un bon film, en un saló d'estrena, solament té un èxit relatiu.

Però no hi fa res. La nostra ciutat és una gran capital i si els burgesos no en saben ésser, el gros públic, per plaer, per esplai, sense

avarícia, continua freqüentant alegrement els cinemes de la seva barriada.

Una cosa compensa l'altra.

D'ací d'allà

Hi ha un empresari que va a la recerca d'un Tarzan espanyol. Suposem que ja deu tenir els simis.

Un periòdic i una gran casa hispano-americana organitzen un concurs sobre Shirley Temple, la precoç artista. L'Alady n'ha estat eliminat.

Aviat s'estrenarà, al Maryland, el film «El somni d'una nit d'estiu». Es d'esperar que hi haurà un ple a

vessar, sobretot si el termòmetre baixa sota zero.

Al Fantàsió, Anny Ondra, junt amb el seu marit, el boxador Max Schelling protagonitzen una pel·lícula titulada «Knock Out». El títol és incitant sobretot abans del seu matx amb el famós negre Louis.

La nova cinta «El Nuevo Gúlliver» és, ens diuen, una sorpresa cinematogràfica. Es veritablement una gran sorpresa de poder veure, a Barcelona, un film soviètic.

«El Secreto de Ana María», pro-

ducció Oro Nacional. ¿Això és tot el secret?

No us aneu a creure que tota la producció nacional es presenti com «una maravilla del cine español». ¡Quanta modèstia!

LES DARRERES ESTRENES

Hombres contra hombres, una pel·lícula d'A. Momplet amb Pomers, Lladó i Losada, té un valor per les seves aspiracions. Bona interpretació i bona voluntat de fer-ho bé.

La nova versió de *La gran duquesa y el camarero*, producció Pa-

ramount, és interpretada per Kitty Carlisle i Bing Crosby. És l'adaptació de l'obra d'Alfred Savoir. L'humorisme hi té un lloc d'honor, i la ironia es barreja amb escenes musicals ben realitzades.

Rivales, amb Charles Bickford i Hellen Wilson és una producció americana. El seu tema té una certa originalitat.

Le Myster d'Edwin. Droad en el seu estil i ànima americana, tot imaginació, tot amor i tot novel·la policíaca. Interpretada per Claude Rains. Producció Universal.

TANY ZERGA

croniqueta de la setmana

Hom diu que els funcionaris municipals volen adreçar un missatge de comiat al senyor Jaumar de Bofarull, el seu entusiasta protector.

Sospitem que no el podrem reproduir.

El xicot era de la Lliga, i no li'n feien cas. I volent ésser quelcom, es va fer de la Ceda. Ara es queixa que els d'en Cirera tampoc no li'n fan.

Recordem allò que «aunque la mona se vista de Ceda, mona se queda».

Un «viejo radical» ha rebut una lletra de l'Emiliano, en la qual li diu que ell «estarà sempre al costat de Lerroux».

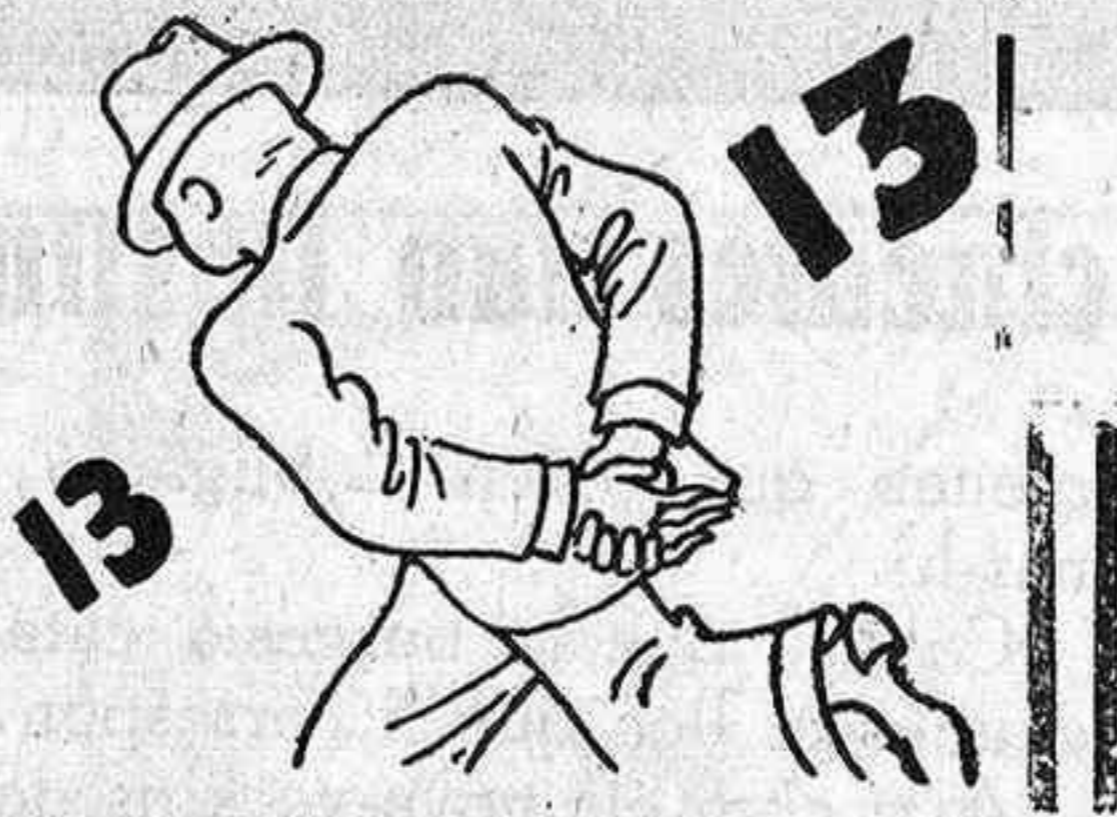
Naturalment!

Enguany seran molts els radicals que enyoraran el gall dindi d'altres temps.

Que no és precisament aquell «pavo republicano» que tant va costar d'obtenir al «caudillo».

Francesc Pujols, l'enemic de les supersticions, està d'enhorabona.

Quant tothom havia fracassat, Portela Valladares rep l'encàrrec de formar governs, el divendres, dia 13. I aconseguix el que els altres

no havien aconseguït.

Després que vagin dient que els divendres i el 13 porten malastrugança.

I del carnet, què?

Aquesta és la pregunta que es fan els ciutadans a hores d'ara.

La resposta no és gens difícil.

La Lliga ha clavat un formidable miquel al senyor Cirera i Voltà per

voler ficar-se a manar a casa dels altres.

La víctima de tot això és el senyor Valls i Taverner, que ja es veia alcalde.

En Vallès i Pujals encara riu.

Els carlistes han commemorat la figura de Zumalacàrrregui.

Estan en el seu dret.

En canvi, els liberals catalans han oblidat altres figures molt més simpàtiques. Com la de Cabrinety...

I a fer això no s'hi val.

Els jesuïtes que viuen a Barcelona, o sigui, tots els que un dia varen ésser expulsats, no hi veuen de contents. Ara els tornaran tots els edificis amb les millores consegüents...

Això mentre el poble no hi digui la seva.
Que si la diu...

Coses que no serveixen per a res :
Els pits dels homes. La lluna. El ploure en mar. Els ministres sense cartera.

A ca la Ceda no s'amaguen de dir que en les properes eleccions, s'aliaran amb els monàrquics.

Allò de l'eixamplament de la base de la República «ha estat un èxit.

«¡ Gracias a Dios que no tendré que disimular más mis ideales monárquicos !»

Paraules recents atribuïdes al senyor Jaumar de Bofarull.

Els bons del senyor Jaumar de Bofarull no els volen prendre a les botigues.

Comprenem que els actes dolents hom els rebutgi.

Però els bons !

Quant un home està de pega !

L'ex-campió del món d'escacs, Capablanca, va anar a visitar a l'Alcalde. I el senyor Jaumar li va fer saber que ell també en sabia, del noble juego.

Ho dubtem. Mai no s'atrevirà a posar un xec el rei. Fos a la República !

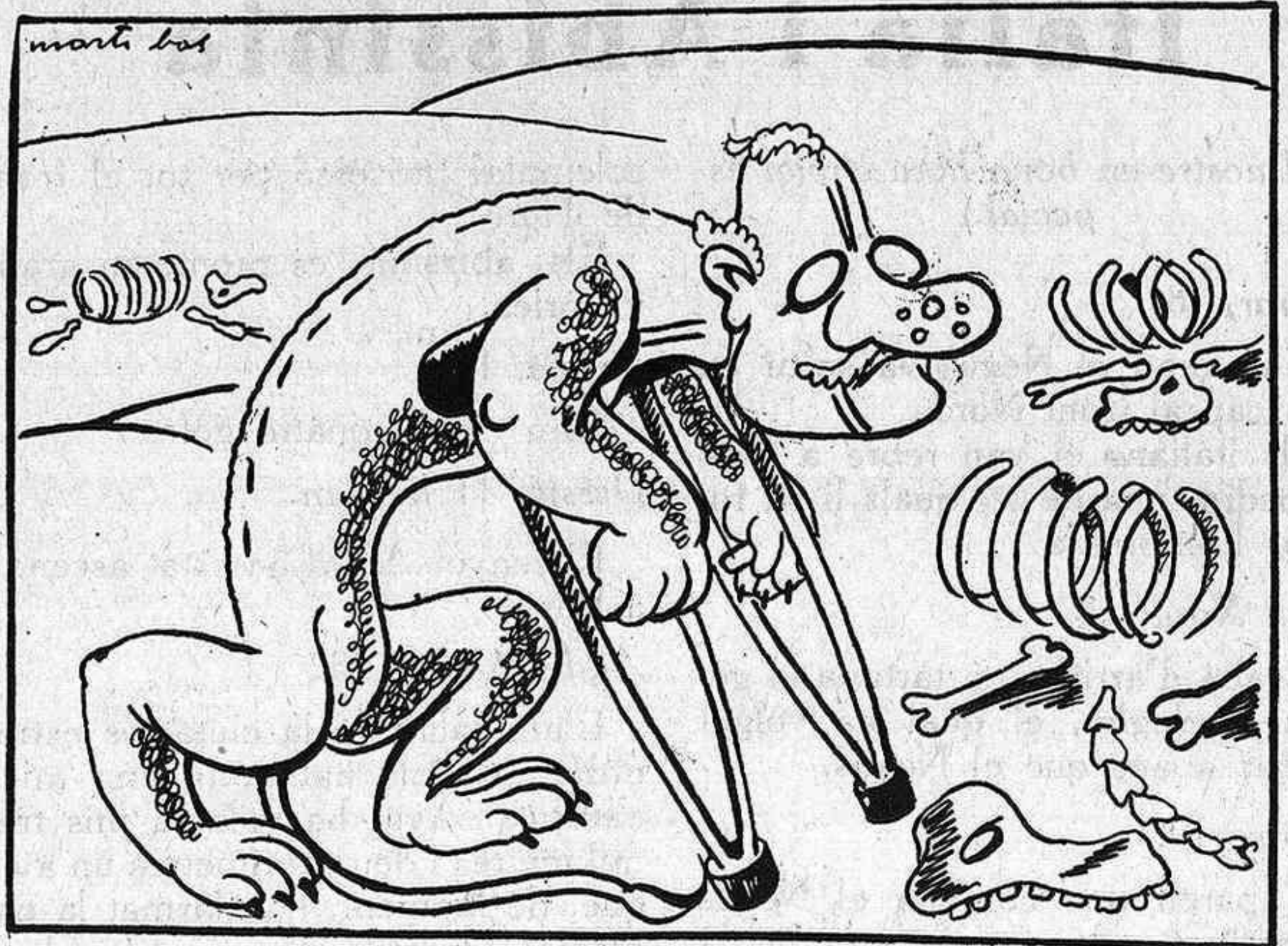
Ha estat a Barcelon el marquès de Foronda, de trista memòria.

Ningú no li ha demanat comptes del mal que ha fet a Barcelona.

I fins ha pogut parlar en un acte de sala i alcova organitzat pels nois de Renovación Española...

Decididament, la nostra manca de memòria és una cosa seriosa.

L'Ajuntament de Barcelona ha aprovat uns Pressupostos. I en aquests pressupostos figuren, com a partides respectables d'ingressos, els imports de l'aplicació d'uns impos-

INFELIS LEO

tos extraordnaris... que encara l'Ajuntament no estava autoritzat per a percebre...

Que, això, si ho haguessin fet els esquerres seria un motiu d'escàndol? Naturalment! Però, ara, no passarà res. Les autoritzacions s'aconseguiran dos mesos després d'aprovat els Pressupostos, i ningú no dirà res.

Som de pasta d'ensaïmada.

Què redimoni ho fa que, ara, tots els radicals barcelonins diuen que ells sempre han estat esquerrans, i que la Ceda és un partit infecte?

¿Es que no saben que allò del punto de contricció que da a una alma la salvación només passa en el Tenòrio?

Havem observat que el Ciero, imparcial com sempre, quan ha d'anomenar l'Avinguda del 14 d'Abril, l'anomena pel nom de Diagonal.

No ens estranya gens ni gota. Però ho fem constar perquè no es creguin que badem. Res més.

La nostra aristocràcia no se'n sap avenir dels èxits de públic que té la Xirgu. «No vayas, chica, que es azañista...» és la consigna que corre per les cases bien.

El teatre s'emplena. I els amics de fer pronòstics, davant d'això, també en fan.

Se'ns assegura que l'Ajuntament vol cobrar de totes passades, sigui com sigui, arribant a l'embargament si convé, els crèdits que l'Hospital Clínic té pendents amb el Mu-

nicipi, malgrat l'estat precari en què es troba aquell establiment benèfic.

Villalonga? Villalonga?

Aquest nom enç sona.

Però no hi caiem.

Qui, carai, deu ésser aquest senyor?

Fa uns quants dies que *El Correo Catalán* torna a parlar, amb insistència, de la maçoneria.

Ho celebrem. Ja ens convenia de riure una estona.

Itàlia i Abissínia

(Del nostre en bona hora enviat especial.)

Harrar, 18.

Ahir matí el Negus va sortir en avió cap al front Nord.

Els italians el van rebre a cops de pedra, una de les quals li va foradar l'ombrel·la.

Front Nord, 18.

Acaba d'arribar en tartana el general Badoglio, el qual ha volgut arribar abans que el Negus.

Harrar, 19.

L'aparell que conduïa el Negus ha arribat a les 24'30 hora de la rellotgeria Kronos.

Tigré, 1930.

Atacant en guerrilles els etiòps han sorprès un destacament de somalis que estaven pelant un bou per a dinar.

De seguida s'ha entaulat... el tiroteig.

Els qui pelaven el bou, han estat pelats. Els assaltants tranquil·lament han començat a rostir la carn... del bou.

Tigré, 20 h.

Els italians han assaltat per sorpresa un campament etiòp, en el qual els abissinis estaven rostint un bou.

Després d'unes hores de lluita les tropes del coronel Tallarini han començat a menjar la carn...

Tigrè, 21 h.

Del front etiòp ens diuen que el bou se'l va menjar el senyor Màntua. ¡ Ah !

Didgija, 32 h.

Diuen forces disperses del front d'Addua que la creu roja encara està intacta i, per tant, resta desfeta la versió tendenciosa que varen donar del bombardeig els abissinis.

Dessié

Ens comuniquen que la creu que varen bombardejar els etiòps no era a Addua, sinó a Dessié, resta, per tant, desmentida la versió dels italians.

Dessié, 10 h.

Adrià Gual ha estat passejat en

solemni processó per tot el front de Tigré.

Els abissinis es prometen grans victòries.

Dessié, 11 h.

Han caigut quatre gotes.

Dessié, 11 h. 5 m.

El senyor Adrià ha estat ascendit a Ras.

Addis-Abeba, 13.

L'animació de la ciutat és extraordinària. Els habitants una mica ensopits. Avui ha volat a uns tres mil metres i deu centímetres un avió que, de moment, ha alarmat la població. Després s'ha pogut aclarir que era el propi Negus que anava a donar una ullada als cinc lleons.

Addis-Abeba, 15/19.

Per fi s'han rebut noves del ras Seyum. Aseguren que ha estat vist amb els seus dos-cents mil homes emboscat a la Via Appia de Roma.

Roma, 30.

Els italians juren i rejuren que no han vist, a Roma, el Ras Seyum ni els seus homes.

Front Sud.

Ha començat la gran ofensiva. Han entrat en joc sis regiments italians, dos-cents avions, cent cinquanta carros d'assalt i dotze auto-òmnibus Roca.

Els etiòps han tingut nou-centes baixes. Els italians mig somali mort i mig de ferit.

Addis-Abeba.

La gran ofensiva encara no ha començat. S'espera que arribi de Berlín el ras Seyum amb els seus dos-cents mil homes. Arribaran segurament en un vaixell de la casa Tayà.

Dessió, 19 h.

Ha millorat l'estat de l'infermera ferida amb motiu del bombardeig de Dessié. Li han amputat la tercera cama. Per fi s'ha pogut saber la veritable nacionalitat de la víctima. Es Hurdana. S'esperen reclamacions del consolat.

Dessié, 20 h.

El fill del Negus ha anat personalment a visitar al seu pare.

ACTITUD HEROICA

Harrar, 15.

Plou intensament en tot el front. Les gotes foraden els cascals d'acer dels italians.

Pronostiquem un nou ascens al nostre estimat dramaturg.

CORRESPONSAL

Teló enlaire

«Doña Rosita la soltera o el lenguaje de las flores»

Si Margarida Xirgu, la nostra germana de raça, no hagués assolit fa anys el pinacle just de la glòria i la fama, la seva producció de Garcia Lorca en al qual la Xirgu ha ultrapassat la concepció del propi autor, hauria estat més que suficient per a situar-la en primer lloc de l'escena espanyola i fins ens atrevim a dir de la de tot Europa.

Si l'obra del poeta valent, tan valent en el concepte èpic o millor dit dramàtic, com a l'ensem, dolç i sentimental en la gesta plàcida, no es manifestaria en tota la seva empena. Margarida Xirgu hauria amb la seva interpretació, elevat Garcia Lorca a la talla dels primers poetes contemporanis.

Doña Rosita la soltera o el lenguaje de las flores palesa una vegada més que per la poesia, encarnació pura del sentiment de l'autor, no existeixen límits de cap mena.

El vers de Garcia Lorca, vehement, sagrat, altiu, té tota l'energia i el realisme que l'autor es proposa en els pasatges dramàtics de l'obra i, per contra, quan els personatges de *Donya Rosita* glateixen a compàs del seu cor emboirat de dolça melangia i de passions serenes, el vers del gran poeta rellisca suament a l'oïda de l'espectador i el commou veure estridències, amb la cadència rítmica del seu so. Es així tota l'obra que ha estrenat Margarida Xirgu al *Principal Palace*.

Poques vegades havíem vist la sortosa interpretació de Yerma moguda per inspiració més pura en l'encarnació del seu personatge, inspiració, però, que no li feia perdre el control precís per a establir entre el sentiment i l'art de fingir que deu dominar tot bon artista. En una paraula, Margarida Xirgu ha refermat una volta més, ha rubricat la seva tasca amb l'èxit.

Exit de l'autor, èxit esdevingut potser, gràcies a la sublimitat que sap donar a tota interpretació l'exímia, l'excelsa Margarida Xirgu.

P. O.

«Amàlia, Amèlia i Emília» ha arribat a les cinquanta representacions. Això vol dir que és un èxit. I si el públic ho veu així tindrem de donar la raó a l'autor.

Pius Daví pensa formar una companyia amb elements de vàlua. Ho celebrarem i ho aplaudirem. Tot menys aquells conjunts d'estar per casa que estem acostumats a veure.

Per fi Sugranyes estrena «El Rancho Azul». Celebrarem que el ranxo no li faci mal. Es molt indigest.

A l'Alpol.ló fan *Una Estrella y un Lucero*. Però malgrat la lluminositat d'aquests astres la taquilla està a les fosques.

Còmic. «Mujeres de fuego» continua omplint el teatre-feu de Santpere, mentre l'esmentada obra va triomfant per províncies.

El Papitu farà un bon Nadal.

Al «Poli» la Ladron de Guevara va fent «Maria de la O». El públic surt del teatre fent Oh!!!! d'avorrits.

Per fi sembla que la sarsuela «Al doblar las amapolas» ha trobat empresari. S'estrenarà en un teatre del Paral.lel després de Reis.

ESQUELLOTS

Ja ho veieu! Ara resulta que a la Ceda no li han deixat fer res. Volia donar pa i feina als que no en tenien, repartir terres, fer felïços els desgraciats, vessar el corn de l'abundància a tots els calaixos i butxaques, fregar la branca de l'olivera, símbol de la pau, per davant dels nassos de tots els ciutadans... I, que és trist, quan tot estava a punt de bullir, se n'han hagut d'anar. L'únic que els han deixat fer és laborar per la desrepublicanització d'Espanya, suspendre l'Estatut de Catalunya, *pacificar* Astúries i col.laborar amb l' straponisme i teianisme radicals. Pobrets, tan bon nois i tan innocents!

El senyor Robles treu foc pels queixals, fum pel nas i coets voladors pels ulls. D'això, alguns en diuen ràbia. Apa, *joven*, no piqui tant de peus ni faci rebequeries. Si, com és de creure, es confessa d'aquestes repataneries, el pare confessor li recomenarà que llegeixi el tractat sobre la ira, de Sèneca, i veurà que quan un home s'enrabia al punt de dalt, fa una mena de ganyotes que li treuen la seriositat i

fan riure àdhuc l'acompanyament d'un enterrament de compromís.

El senyor Jaumar de Bofarull i companys de comparsa, han volgut imitar l'exemple del «jefe!, jefe!, jefe!» i han saltat irats com uns correcames.

A més, en un furor democràtic que espeterra, ell tan sang blava!, en sortir de la Casa Gran, va començar a donar abraçades als urbans, ordenances i *tutti quanti* trobava al pas i àdhuc va allargar la mà, en plena Plaça de la República, a un pobre home que demanava caritat.

Nosaltres, també allargaríem la mà al senyor Jaumar i companyia, però per a dir-los: «Adéu-siau i que no tinguem el disgust de veure-us més per ací.»

Qui mana a can Ribot?... D'ací endavant no ho sabem, però podem assegurar que de molt temps ençà, el qui manava no era precisament en Ribot. Entesos?

En pocs dies han fallat tres asos: Lerroux, Uzcúdon i Gil Robles. A qui li toca, ara?

Algú parla que Emiliano Iglesias deixarà l'ambaixada que llueix a Mèxic i retornarà a fer-nos perillosa la seguretat. No ho faci.

CORRESPONDENCIA

K. S. A. — Si el ninot hagués estat fet amb tinta xinesa, si fos millor i si el peu hagués tingut gràcia, l'hauríem publicat.

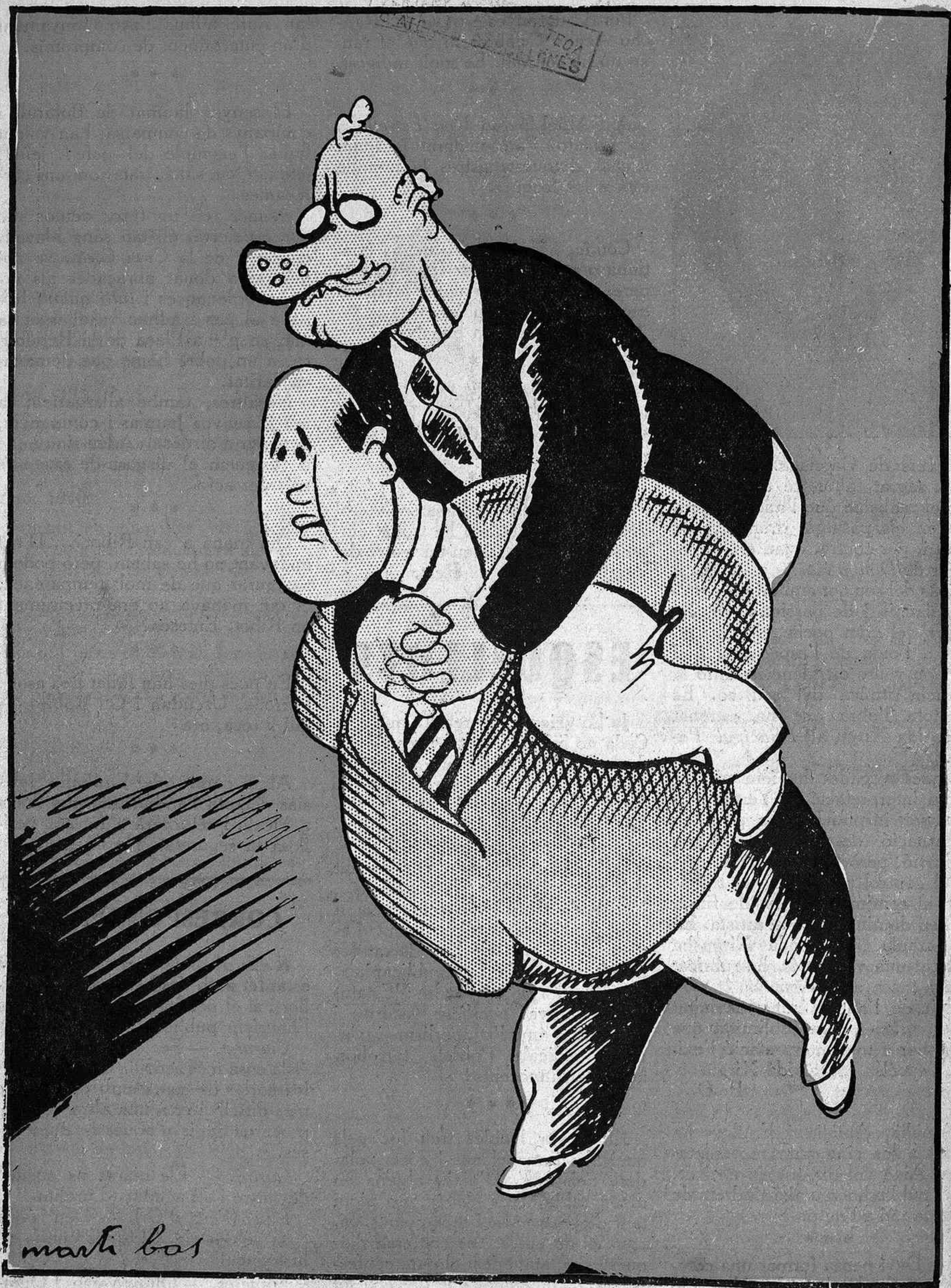
Ciurana. — Fer «dos que parlen» és la cosa més senzilla del món. Fer-los parlar de coses amb solta, ja és més difícil. Per a una altra vegada, procureu fugir d'aquestes dues coses.

Cartró. — Els ninots us queden de cartró i els acudits, d'uralita.

Lluís (Peus d'Or). — Deu ésser cosa del festeig. El fet és que ja no hi toqueu.

Manetes. — Quins versos! Quins versos!!! Ja fem bé de no publicar mai versos!

Arnau. — Aquesta setmana no hi ha cabut. Hi anirà l'altra.

Martí Gas

—Cregui'm; la nostra entesa l'hem de fer durar sempre.
—D'acord!